

‘48-as Honvéd-sírhely

Gyertyámos (Cărpiniș)

Szélesség: N 45° 47,652”

Hosszúság: E 20° 54,107”

Magasság: 87 m

Megye: Temes

Megközelítés: Az E70-es nemzetközi út Temesvárról Zombolyára vezető szakaszán, a falu központjában a 693-as megyei útra kanyarodva jutunk el a köztemetőig, melynek a bejárattal átellenes határa mentén, közvetlenül egy tó közelében található a sírhely.

1848 november 3-án Damjanich szétveri a strázsai szerb tábor. Maderspach Ferenc elfoglalja Ördöghídját, de Kiss Pál Alibunárnál, Vetter pedig Tomasovácnál visszavonulni kényszerül. Ilyen körülmények között, Nagysándor József – aki a kikindai kerület szemmel tartásával volt megbízva – megszállja Gyertyámosot. Innen Kisbecskerekre távozott, ahol november 11-én győzedelmeskedik a felkelők felett. Az általa Gyertyámoson visszahagyott kisebb csapatot, a Temesvárról kiküldött császáriak megtámadják s ez alkalommal esik el az a 19 magyar honvéd, akiknek a gyertyámosi temetőben a falu lakossága 1897-ben emelte az emlékkövet.

Az elesett honvédek névsora: *Molnár Pál, Papp András, Berta Antal, Szücs Ferenc, Boldog András, Horváth István, Miskolczy Tamás, Szivoczka Márton* tamásfalvi lakosok, *Árva Antal, Esch István, Fáter János, Józsa András, Eleven András, Szalmády József* aurélházi lakosok és négy névtelen.

A kövön még olvasható: *„Gyertyámoson 1848 évi november 3-án elesett honvédek emlékére felállítatatta Gyertyámos közönsége 1897-ik évben”* és egy vers:

*„Nézz vándor e jelre s
dobbanjon a szíved !
Mind hős kit itt a föld takar,
S ha kondul az óra,
új harcra hívóra
Ily hős legyen minden
magyar !”*